

DESCOPERIRI MONETARE DIN MOLDOVA. I

DE

VIRGIL MIHAILESCU-BIRLIBA și VIOREL BUTNARIU

Utilitatea demonstrată de-a lungul anilor prin publicarea *Cronicii* descoperirilor monetare în *SCIV(A)*, *Dacia* și *BSNR*¹, ca și îndemnul autorului rubricii, profesorul Bucur Mitrea, au constituit și pentru noi motivații temeinice de a iniția o întreprindere similară și pentru regiunea est-carpatică a țării noastre. Continuând ceea ce începuse Constantin Moisil cu multe decenii în urmă², Bucur Mitrea a ridicat la un nivel deosebit înregistrarea descoperirilor monetare, care s-au dovedit a fi într-o măsură tot mai mare indispensabile întocmirii unor lucrări de sinteză. Succesul acestei realizări a stimulat încercări asemănătoare și în alte regiuni ale țării, cum sint cele datorate lui Eugen Chirilă — sau altele apărute în diverse publicații, ca *Memoria Antiquitatis, Pontica*³ etc.

Ținând seama de existența *Cronicii* susținute de către Bucur Mitrea, poate s-ar putea pune întrebarea în ce măsură este folositoare o nouă lucrare de acest gen. În ceea ce ne privește, considerăm că apariția acesteia se impune datorită următoarelor cerințe: consemnarea cât mai grabnică a fiecărei descoperiri, însoțită de toate datele posibile; concentrarea zonală a descoperirilor încă dintr-o primă fază, facilitându-se astfel alcătuirea sintezelor regionale; crearea unei largi emulații, care să determine tot mai mulți specialiști, profesori, învățători, colecționari, școlari ș.a. de a furniza informațiile numismatice deținute și de a înlătura într-o cât mai mare măsură pericolul pierderii materiale și științifice a descoperirilor.

Pentru publicarea cât mai completă a descoperirilor monetare — am fost ajutați nu numai de concluziile la care a ajuns de mai mult timp cercetarea în domeniu⁴, ci și de progresul vizibil înregistrat de asemenea *cronici* de-a lungul anilor. De aceea, noi preconizăm ca, în lucrarea de față, să cuprindem toate categoriile de monede găsite în teritoriul de care ne ocupăm (grecești, macedonene, dacice, romane, bizantine și medievale românești sau străine), acestea urmînd a fi catalogate cronologic, iar — în cadrul secvențelor respective de timp — se vor consemna într-o succesiune strict alfabetică localitățile cu descoperiri. De aceea, ne propunem ca fiecare dintre aceste categorii de descoperiri să fie cartată separat. Totodată, în cadrul unei acțiuni de perspectivă și pe care o vedem de lungă durată, nu ne vom rezuma doar la prezentarea materialului inedit, ci vom republica în chip sistematic și descoperirile mai vechi, unele destul de greu accesibile celor interesați, altele necesitînd anumite cercetări.

În sfîrșit, vom mai preciza că publicarea descoperirilor din *Cronica* noastră⁵ va respecta următoarele imperative: redarea cu exactitate a punctului și localității, ca și a numelor descoperitorilor sau donatorilor, condițiile detaliate ale descoperirii, inventarul detaliat al acesteia, locul unde se păstrează, cotele inventarelor, datele tehnice numismatice etc.

¹ B. Mitrea, *Descoperiri recente de monede antice pe teritoriul Republicii Populare Române*, în *SCIV*, IX, 1958, 1, p. 150—156.

² C. Moisil, *Monete și tezaur monetare găsite în România și în ținuturile românești învecinate (vechiul teritoriu geto-dac)*, în *BSNR*, X, 1913, 19, p. 19 și X, 1913, 20, p. 62, ca și în numerele următoare.

³ E. Chirilă, *Descoperiri monetare antice în Transilvania*, în *ActaMN*, 2, 1965, p. 645—647 (continuată și în alte publicații transilvănene); V. Mihailescu-Bîrliba, *Descoperiri de monede antice și bizantine*, în *MemAntiq*, 1, 1969, p. 423—433 și numerele următoare ale publicației; R. Ocheșcanu, Gh. Papuc,

Monede grecești, romane și bizantine descoperite în Dobrogea (I), în *Pontica*, 5, 1972, p. 467—483, care va fi de asemenea continuată.

⁴ B. Mitrea, *Per un „Corpus” di ripostigli di monete romane*, în *Congresso Internazionale di Numismatica, 11—16 settembre 1961, Atti*, II, Roma, 1965, p. 446—447; idem, *Concerning a „Corpus” of Roman Monetary Discoveries Intra et Extra Fines Imperii Romani Repertae*, în *Dacia*, N.S., VI, 1962, p. 511—514; V. Mihailescu-Bîrliba, *op. cit.*, p. 423.

⁵ Abrevierile folosite: MI — Muzeul de istorie; N.I. — numărul de inventar; IIAI — Institutul de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol” Iași.

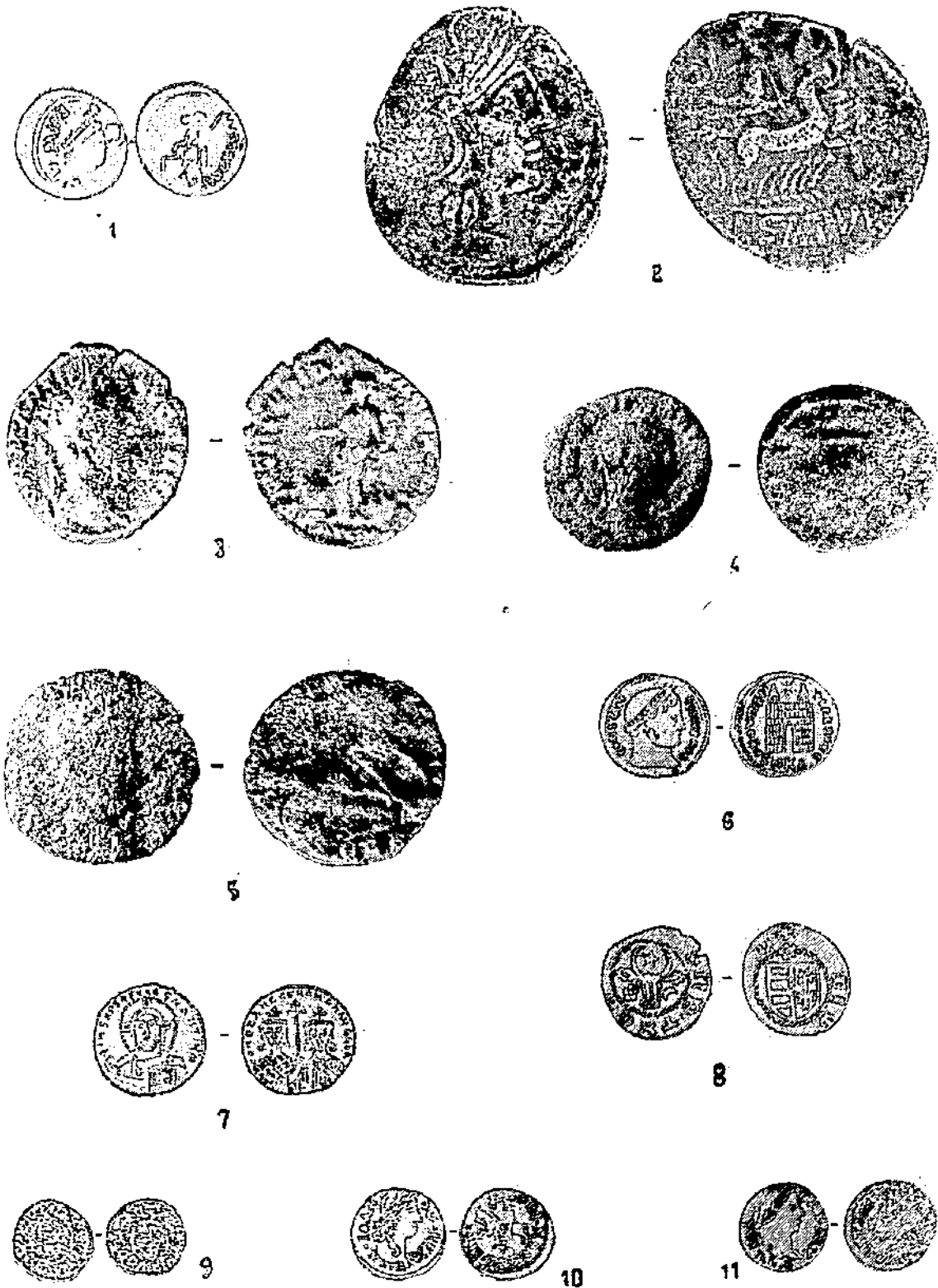

Fig. 1. Monede descoperite în Moldova : 1, 6, Hirliu, nr. 6 (1/1) ; 2, Piatra Neamț, nr. 7 (5/2) ; 3, 4, Brădicești, nr. 16 (2/1) ; 5, Botoșani, nr. 5 (2/1) ; 7, Scobinți, nr. 53 (1/1) ; 8, 9, Zagavia, nr. 64 (1/1) ; 10, 11, Andrieșeni, nr. 56 (1/1).

De asemenea, socotim necesar să mulțumim călduros — și cu acest prilej — celor care ne-au ajutat la întocmirea *Cronicii* noastre, furnizându-ne informațiile necesare: M. Alexianu, M. Andronic, Tr. Bița, A. Ciobanu, M. David, T. Diaconescu, Gh. Dumitroaia, Em. Emandi, Gh. Enache, I. Grădinaru, D. Hordilă, C. Ionomu, I. Ioniță, Gh. Irinei, G. Maxim, D. Monah, E. Nicolac, A. Paragină, E. Petrișor, G. D. Pistică, C. Potop, A. Scarlat, I. Sion, O. L. Șovan, M. Teclean, V. Ursachi, A. C. Veligura.

A. GRECEȘTI ȘI MACEDONENE

1. *Castelii*, oraș Tirgu'Frumos, j. Iași. În colecția Traian Bița se află o monedă de bronz emisă pentru Alexandru cel Mare, găsită în localitate la o dată necunoscută (informație Traian Bița, Pașcani).

2. *Moldova* (?). În anul 1984, ni s-a prezentat pentru identificare o monedă din Caria, provenind dintr-un loc neprecizat: *Halymna*, aramă argintată (tetradrahmă ?); 11,90 g; $\varnothing$; 24 mm. Head, p. 534, aproximativ 350—335 i.e.n. Colecția G. D. Pistică (informație George Donose Pistică, fost elev la Liceul „G. Negruzzi” Iași).

B. DACICE

3. *Miroslovești*, com. Miroslovești, j. Iași. În colecția Gh. Irinei se afla o monedă dacică de bronz, descoperită în grădina locitorului Ion Dohofaru, după anul 1945: 11,05 g; 25×24 mm, tipul: capul lui Zeus — călărețul; imitație bună. În aceeași colecție mai există o altă monedă dacică de argint, de tip Jiblea — Frundu Birgăului, găsită în localitate în anul 1955 (informații Gh. Irinei și A. Scarlat; vezi și O. Luchian, în *BSNR*, 67—69, 1973—1975 (1975), p. 335).

4. *Șipole*, com. Șipole, j. Iași. Descoperită, înainte de 1925, de către D. Popa, în colecția A. Scarlat se află o monedă dacică de tip Huși—Vovriești (C. Preda, 1973, p. 121, nr. 31 și informație A. Scarlat).

5. *Todirești*, com. Todirești, j. Iași. În colecția Tr. Bița se află o monedă dacică de argint, de tip Huși—Vovriești, care se pare că a făcut parte dintr-un tezaur dispersat, deoarece se știe că alte două exemplare asemănătoare au dispărut (V. Chirica, M. Tanasachi, *RAJI*, I, p. 403, LXXVI, 7, A și informații de la Traian Bița din Pașcani).

C. ROMANĚ REPUBLICANE

6. *Hîrlău*, j. Iași. Se semnalează găsirea, în anul 1983, a două monede romane, care au ajuns în colecția A. Scarlat: a). M'. Cordius Rufus, AR. 3,60 g; 19×17 mm. RRC, I, p. 473, nr. 1 b, Roma, anul 46 i.e.n. (Fig. 1/1). b). Constantinus I. AE. 2,60 g; 18 mm; în exergă SMKA. LRBC, I, Cyzicus, p. 27, nr. 1158, perioada I, anii: 324—330 (Fig. 1/6) (informație Aurel Scarlat, Hîrlău).

7. *Piatra Neamț*, j. Neamț. În anul 1980, cu ocazia săpăturilor arheologice din stațiunea dacică de la Bîtea Doamnei, s-a găsit în zona zidului de susținere a Terasei I, deasupra sanctuarului I, la — 0,15 m. L. Saturn. AR. 3,302 g; $\varnothing$; 18×16 mm. RRC, I, p. 323, nr. 317/3a, anul 104 i.e.n. Litera M, sus, pe revers (control-mark). Complexul muzeal județean Neamț, N. I. 6931 (Fig. 1/2).

8. *Poiana*, com. Nicorești, j. Galați. De pe teritoriul așezării antice s-au recoltat două monede foarte uzate, care au intrat în colecția I. Sion: a). Denar republican. AR. 3,15 g; 19×17 mm; secolele II—I i.e.n. b). Augustus. AE. 9,18 g; $\downarrow$; 28×26 mm (informație Ion Sion, Tecuci).

9. *Moldova*. În zona situată în sudul județului Iași și nordul județului Vaslui, s-au găsit trei monede romane republicane de argint, care se află în colecția A. Ciobanu: a). T. CLOVLI. AR. 3,77 g; $\varnothing$; 22×20 mm. RRC, I, p. 285, nr. 260/1, Roma, anul 128 i.e.n. b). M. Antonius. AR. 2,96 g; 18×16 mm; reversul neidentificabil. c). M. Antonius. AR. 2,95 g; 17 mm; contramarca C; ilizibilă, anii: 32—31 i.e.n. (informație Anatolie Ciobanu, Iași).

D. ROMANE IMPERIALE

10. *Andrieșeni*, com. Andrieșeni, j. Iași. Pe teritoriul satului s-au găsit mai multe monede romane imperiale, care au ajuns în colecția A. Scarlat: a). La 17 iunie 1961, în grădina de legume a C.A.P., lângă iaz, s-a găsit un denar de la Traianus: Traianus. AR. RIC, II, p. 245, nr. 6, anii: 98—99; Hill, p. 130, nr. 56, anul 99, emisiunea a 4-a. b). În același loc amintit mai sus, la 19 iunie 1961, s-a descoperit un denar de la Antoninus Pius (RIC, III, p. 54, nr. 229^a, anii: 153—154. c). Spre est de iazul C.A.P., la 2 iunie 1965, eleva Eufrosina Prisecaru a găsit o monedă de bronz emisă pentru Faustina II: AE. 25,12 g; 33 mm. RIC, III, p. 349—350, nr. 1702—1709, anii: 176—180. d). Într-un loc neprecizat, elevul Iulian Ferțu, la 8 aprilie 1962, a descoperit o monedă romană imperială de argint neidentificabilă, poate, de la Antoninus Pius (V. Chirica, M. Tanasachi, *RAJI*, I p. 34 și 36; informație A. Scarlat, Hîrlău).

11. *Bacău*. În cartierul „Cremenca” din localitate, în cursul anului 1977, pe când săpa în grădina casei sale, I. Popa a găsit o monedă romană de bronz: Gordianus III. AE. 19,85 g; $\varnothing$; 28 mm. Pick, I, p. 37, nr. 92, Viminacium (informație Dan Monah, Iași).

12. *Bădeni*, com. Scobinți, j. Iași. În posesia prof. Doina Părpăriță din Hîrlău se află o monedă de argint de la Constans, găsită pe teritoriul satului: Constans. AR. 3,10 g; $\downarrow$; 19×18 mm; Siscia, în exergă SIS $\odot$. RIC, VIII, p. 362, nr. 171, anii: primăvara 340—19 ianuarie 350 (informație Aurel Scarlat, Hîrlău).

13. *Băiceni*, com. Cucuteni, j. Iași. Provenind din localitate, în colecția T. Diaconescu se află o monedă romană de argint: Hadrianus. AR. RIC, II, p. 375, nr. 309—311, anii: 134—138 (informație Tudor Diaconescu, Bacău).

14. *Birgăoani*, com. Birgăoani, j. Neamț. a). Cu prilejul lucrărilor agricole de pe dealul Chicera, săteanca Gherghina Tamaș a găsit o monedă romană de argint: Antoninus Pius (Marcus Aurelius). AR. 3,38 g; $\downarrow$; 17 mm. RIC, III, p. 87, nr. 468, anii: 155—156. Pe același deal, în 1965, s-a mai descoperit un tezaur de denari (vezi V. Mihăilescu-Bîrliuba, *La monnaie*, p. 255, nr. 30). Complexul muzeal județean Neamț (informație Marius Alexianu, Piatra Neamț). b). Alte trei monede romane au fost preluate aceleiași instituții muzeale de către Mircea Negură din Birgăoani, provenind, posibil, din același tezaur menționat mai sus: 1). Vespasianus. AR. 3,206 g; $\downarrow$; 19,8 mm. RIC, II, p. 16, nr. 10, anii: 69—71 c.n. N.I. 15657. 2). Domitianus. AR. 3,406 g; $\downarrow$; 20,3 mm. RIC, II, p. 166, nr. 101, anul 88 e.n. N.I. 15658. 3). Traianus. AR. 3,476 g; $\downarrow$; 20,7 mm. RIC, II, p. 251, nr. 98, anii: 103—111. N.I. 15659 (informație Elena Petrișor, Piatra Neamț).

15. *Botoșani* (?). În colecția muzeului din Botoșani a intrat de curând o monedă romană de la Constantinus II, de tip FTR (*falling horseman*), cu litera Δ pe avers, în spatele sfîșiei: Constantinus II. AE₂. 4,59 g; $\downarrow$; 20×19 mm; Heraclea Thracica, în exergă SMHB. LRBC, II, p. 83, nr. 1896, anii: 351—354; RIC, VIII, p. 436, nr. 86, anii: 15 martie 351—6 noiembrie 355. Litera Δ plasată pe avers, în spatele bustului împăratului, semnifică un AE₂ redus, care se datează la mijlocul anului 352 (Fig. 1/5) (informație Octavian Liviu Șovan, Botoșani).

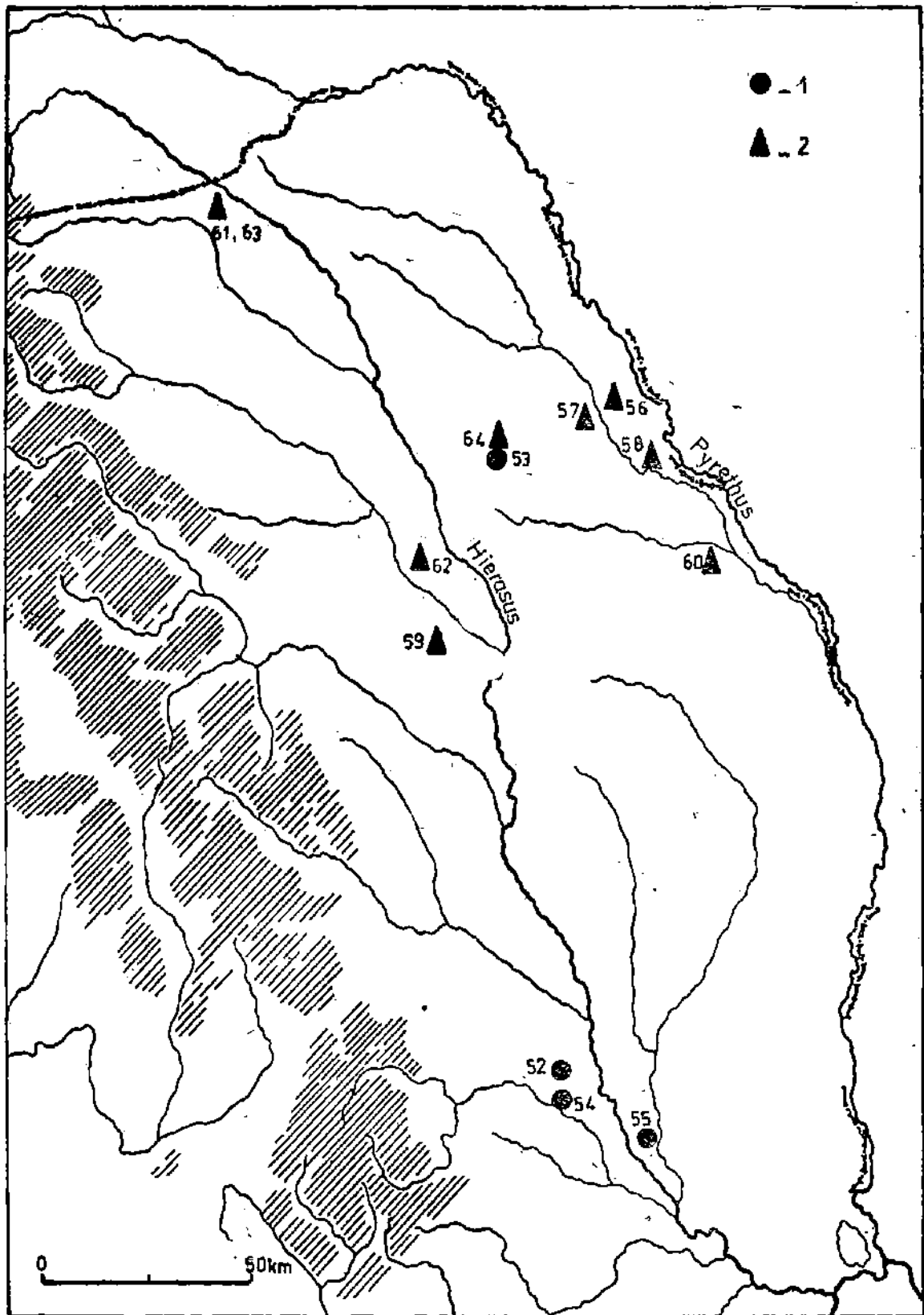

Fig. 2. Monede grecești, macedonene (1) și dacice (2).

16. *Brădicești*, com. Dolhești, j. Iași. În timpul săpăturilor arheologice din punctul „Odaie”. În anul 1979, în stratul aparținând secolului IV, au apărut două monede romane: a) SL (șanțul lung) II, carou 39, la — 0,60 mm. Commodus. AR. 2,90 g; 18 mm. RIC, III, p. 377, nr. 106 C, anii: 184 — 185 (Fig. 1/3). b) *Passim*. Elagabalus. AE. 3,0 g; 16 × 15 mm. Markianopolis. Pick, I, p. 270, nr. 923. Muzeul de Istorie a Moldovei, Iași (Fig. 1/4) (informație Constantin Ionomu, Iași).
17. *Cîmpulung Moldovenesc*, j. Suceava. Din localitate provine o monedă de bronz de la Theodosius II, care se află în colecția G. Maxim. Theodosius I. AE. 4,65 g; 22 mm. Siscia, în exergă BSISC. RIC, IX, p. 150, nr. 26 (a), 1 (A), anii: 9 august 378 — 25 august 383 (informație Gavril Maxim, Iași).
18. *Costești*, oraș Tirgu Frumos, j. Iași. Se semnalează descoperirea, prin anii 1936 — 1938, a citorva monede (4 — 5 ex.) de argint romane (Marcus Aurelius, Faustina ?...), care au fost predate prof. D. Ciurea, de la muzeul din Fălticeni.
19. *Cotnari*, com. Cotnari, j. Iași. În anul 1972, s-a descoperit o *siliqua* redusă, emisă la Nicomedia pentru Constantius II și care a intrat în colecția Gh. Enache. Constantius II. AR. 1,90 g; ↑; 19 × 18 mm. Nicomedia, în exergă SMN. RIC, VIII, p. 483, nr. 103, anii: 6 noiembrie 355 — 3 noiembrie 361 (informație Gheorghe Enache, Belcești).
20. *Dragomirești*, com. Dragomirești, j. Neamț. Este semnalată descoperirea întâmplătoare a unui denar roman imperial, care se află la Școala Generală Dragomirești, j. Neamț. Commodus. AR. 2,56 g; ↑; 18 × 16 mm. RIC, III, p. 377, nr. 106 D (a), anii: 184 — 185 (informație Gheorghe Dumitroaia, Piatra Neamț).
21. *Dumăești*, com. Dumăești, j. Iași. Provenind din acest sat, în colecția lui G. Maxim se află un denar roman imperial: Hadrianus. AR. 3,16 g; ↑; 18 mm. Hill, p. 170, nr. 727, anul 136 (informație Gavril Maxim, Iași).
22. *Focșani*, j. Vrancea. Descoperirea a fost făcută în Fundătura Comisiei Centrale și este în colecția Muzeului de Istorie Focșani (N.I. 4059): Hadrianus. AE (orichalc). 17,60 g; ↓; 30 × 29 mm (informație AnTON Paragină, Focșani).
23. *Ghindăoani*, com. Bălățești, j. Neamț. Descoperirea a fost făcută pe lotul lui Gh. Simion, unde anterior apăruse micul tezaur publicat cu mai mulți ani în urmă (SCIV, 19, 1968, 4, p. 597 — 609 și SCN, V, 1971, p. 385 — 388): Marcus Aurelius. AR. 2,40 g; ↓; 18 mm. RIC, III, p. 267, nr. 662, anul 179 (primăvara) (informație Mihai David, Ghindăoani).
24. *Hîrlău*, j. Iași. În colecția A. Scarlat se află un denar găsit pe teritoriul orașului: Marcus Aurelius. AR. 2,85 g; 17,5 mm. RIC, III, p. 258, nr. 548, decembrie 165 — vară 166 (informație Aurel Scarlat, Hîrlău).
25. *Hodora*, com. Cotnari, j. Iași. Pe drumul sătesc spre gara localității, în 1983, s-a găsit o monedă de argint de la Septimius Severus, care a ajuns în colecția Gh. Enache: RIC, IV/1, p. 139, nr. 500, anii: 198 — 202 (informație Gheorghe Enache, Belcești).
26. *Holboca*, com. suburbană Holboca, municipiul Iași. În colecția Muzeului de Istorie a Moldovei se află un *solidus* (N. I. 3482), descoperit în această localitate: Theodosius II. AV. 2,15 g; Constantinopol, în exergă CONOB (Rv. IMP XXXXII, COS XVII P P). Sabatier, I, p. 115, nr. 6, anul 443 (B. Mitrea, în SCIV, 23, 1972, 1, p. 144, nr. 70; idem, în *Dacia*, N.S., XVI, 1972, p. 370, nr. 70; idem, în SCIV, 24, 1973, 1, p. 148; C. Preda, în SCIV, 26, 1975, 4, p. 469; V. Mihăilescu-Bîrliba, *La monnaie*, p. 268, nr. 128; V. Chirica, M. Tanasachi, *RAJL*, I, p. 176, XXXV, 8, C).
27. *Iași*. Pe teritoriul orașului s-au găsit mai multe monede romane imperiale: a) În punctul Nicolina, cu prilejul săpăturilor arheologice în așezarea din secolul IV, s-au găsit două exemplare: 1) În 1975, locuința I. Antoninus Pius. AR. 3,07 g; ↓; 19 × 18 mm; RIC, III, p. 47, nr. 175, anii: 148 — 149, 2). În 1978, locuința 9 (sectorul A). Hadrianus. AR. 2,96 g; ↓; 19 × 16 mm. RIC, II, p. 370; nr. 256, anii: 134 — 138. Colecția IIAI (N. I. 1878 — 1879) (informație Ion Ioniță, Iași; V. Chirica, M. Tanasachi, *RAJL*, I, p. 195, XXXVIII, 46). b) Din împrejurimile orașului provine un denar, care a ajuns în colecția A. Ciobanu: Traianus. AR. RIC, II, p. 248, nr. 58, anii: 101 — 102 (informație Anatolie Ciobanu, Iași). c) Poate din Iași sau împrejurimi, provine un denar aflat în colecția G. Maxim: Commodus. AR. 2,08 g; 18 × 16 mm. RIC, III, p. 388, nr. 201, anul 189 (informație Gavril Maxim, Iași).
28. *Lunca*, municipiul Pașcani, j. Iași. De pe locul cunoscut sub numele de „Tîntirim”, în anul 1961, s-a recoltat un denar de la Marcus Aurelius (2,80 g; ↓; 19 × 17 mm. RIC, III, p. 236, nr. 303, iunie — decembrie 174). Colecția IIAI — N.I. 1876 (informație Ion Ioniță, Iași).
29. *Matca*, com. Matca, j. Galați. În colecția V. Barbu (Iași) a ajuns o monedă de argint emisă pentru Constantius II, provenind — după cit-se pare — dintr-un lot mai mare de piese asemănătoare, astăzi pierdute (informație Dumitru Ioniță, Galu — Neamț).
30. *Măgura*, com. suburbană Măgura, municipiul Bacău. În locul numit „Cujbic” de pe „Dealul Pichiului”, în 1975, s-a găsit o monedă romană de bronz (Antoninus Pius) și mai multe fragmente ceramice dacice din secolele II — III, care se află în colecția D. Tătaru (informație Dan Monah, Iași).
31. *Miorcani*, com. Rădăuți — Prut, j. Botoșani. În zona cimitirului din secolul IV, în stratul arabil s-a găsit o monedă de argint (*fourrée*): Marcus Aurelius Caesar; 1,34 g (lipsă 2/3). Colecția IIAI — N.I. 1880 (informație Ion Ioniță, Iași).
32. *Miroslăvești*, com. Miroslăvești, j. Iași. În colecția Gh. Irinei se aflau mai multe monede romane găsite pe teritoriul satului: a) În anul 1961, se semnalează descoperirea unei mici monede de bronz neidentificabile de la Traianus (1,85 g; 19 × 18 mm). b) În grădina casei lui Gh. Irinei, înainte de cel de-al doilea război mondial, s-a descoperit o monedă romană de bronz, emisiune Antoninus Pius (2,12 g; 18 × 17 mm). c) De la Irina Catina, Gh. Irinei a achiziționat în 1953 un denar roman de la Antoninus Pius: Faustina I. AR. 3,125 g; 19 mm. RIC, III, p. 193, nr. 1396 sau 1397, anii: 145 — 146. d) În anul 1969, din localitate, Gh. Irinei a achiziționat un denar roman de la Antoninus Pius: AR. 2,75 g; 18 × 17 mm. RIC, III, p. 39 — 40, nr. 107 — 112, anii: 143 — 144 (?). e) În grădina locuitorului Al. Holbură, a apărut un denar emis pentru Marcus Aurelius (1,97 g; 19 × 18 mm; anii: 161 — 180). f) În locul numit „Sub gorgane”, la fostele „onoale boierești”, în anul 1971, Elena C. Păduraru a găsit o monedă de argint: Constantius II. AR. 2,95 g; 19 × 18 mm; Siscia, în exergă SIS. RIC, VII, p. 452, nr. 213, anii: 326 — 327 (informații Gh. Irinei, Miroslăvești și A. Scarlat, Hîrlău; vezi și O. Luchian, în *BSNR*, 67 — 69, 1973 — 1975 (1975), 121 — 123, p. 335, nr. 10).
33. *Muncelul de Sus*, com. Mogoșești — Siret, j. Iași. Un denar emis de Domitianus (2,80 g; 19 mm; RIC, II, p. 173, nr. 166 — 169, anul 92) a fost achiziționat în anul 1961 de către Gh. Irinei, pentru colecția sa (informație Gh. Irinei, Miroslăvești).
34. *Nemțisor*, com. Vinători — Neamț jud. Neamț. În necropola aparținând „culturii tumulilor carpatici”, din punctul Braniște, în anul 1981, în tumulul 31, complexul I, s-a descoperit o monedă romană de argint, bătută la Constantinopol pentru Constantius II: 2,75 g; ↑; 21 × 19 mm; în exergă SCON. RIC, VIII, p. 459, nr. 133, anii: 6 noiembrie 355 — 3 noiembrie 361. Trecută printr-un foc slab. Colecția IIAI (N.I. 1874).
35. *Nisiporești*, com. Botțești, j. Neamț. În primăvara anului 1974, s-a achiziționat de către Gh. Irinei, pentru colecția sa, un denar roman: Marcus Aurelius. AR. 2,87 g; 17 mm. RIC, III, p. 214, nr. 6, anul 161 (martie — decembrie) (informație Gh. Irinei, Miroslăvești).
36. *Panciu*, j. Vrancea. În anul 1981, ne-a fost adus pentru identificare de către A. Paragină, de la muzeul din Focșani, un lot de 11 monede, intrat de curând în colecția amintitei instituții și din care prezentăm aici piesele antice (pentru restul exemplarelor, care sînt bizantine și feudale, vezi nr. 52): a) Hadrianus. AR (*fourrée*). 1,29 g; 17 × 16 mm. N.I. 4185. b) Constantius II. AE. 1,35 g; ↑; 16 mm. Tipul FTR. Thessalonica. N.I. 4188. LRBC, II, p. 78, nr. 1683, anii: 351 — 354 (informație Anton Paragină, Focșani).
37. *Păucești*, com. Fălticeni, j. Iași. Este semnalată descoperirea a două monede: a) În grădina locuitorului Gh. Mihăilescu, a apărut o monedă romană de argint de la Traianus (RIC, II, p. 252, nr. 118 var. AV, anii: 103 — 111; Hill, p. 140, nr. 481

anul 108). b). Un alt denar de la Traianus s-a găsit în anul 1983 (RIC, II, p. 256, nr. 180, anii: 103—111). Ambele exemplare se află în colecția C. Potop, din Păușești (V. Chirica, M. Tanasachi, *RAJI*, I, p. 136, XXV, 6, D; informație Constantin Potop, Păușești).

38. *Prodănești*, com. suburbană Berești—Meria, oraș Berești, j. Galați. Înainte de anul 1940, este semnalată descoperirea unei monede de la Gordianus III: AR, 3,313 g; 24,5 × 20 mm. Cohen, V², p. 65, nr. 388; RIC, IV/VIII, p. 23, nr. 71, martie—mai (?)—240, a-3-a emisiune (M. Petrescu-Dimbovița, *Inventarul*, p. 10; idem, în *Dacia*, VII—VIII, 1937—1940 (1941), p. 437; V. Mihailescu-Birliba, *La monnaie*, p. 279, nr. 209).

39. *Ruși* (contopit în anul 1968 cu satul Belcești), com. Belcești, j. Iași. Provenind din localitate, în colecția Gh. Enache au parvenit trei monede romane: a). În grădina săteanului C. Pinzaru s-a găsit în anul 1980 un denar de la Commodus: AR, 2,65 g; ↑; 18 mm. RIC, III, p. 367, nr. 9 (a), anul 180. b). În anul 1981, lângă complexul de creștere a porcilor, din nord-estul satului, s-a descoperit un alt denar de la Commodus (Divus Marcus Aurelius): AR, 2,35 g; ↑; 18 × 17 mm. RIC, III, p. 397, nr. 264, anul 180 (?). c). Tot în anul 1981, lângă același complex de creștere a animalelor, amintit mai înainte, în grădina locuitorului V. Ciobănița, a apărut o monedă de bronz: Constans. AE³, 3,60 g; ↓; 19 mm; Constantinopol, în exergă a CONSA. LRBC, II, p. 86, nr. 2012, anii: 346—350 (informație Gheorghe Enache, Belcești).

40. *Tansa*, com. Belcești, j. Iași. Prin anii 1981—1982, s-a obținut pentru colecția Gh. Enache un denar, apărut pe teritoriul satului: Antoninus Pius (Faustina I). AR, 2,85 g; ↓; 19 mm. RIC, III, p. 71, nr. 359, anii: după 141 (informație Gheorghe Enache, Belcești).

41. *Traian*, com. Braniște, j. Galați. În 1931 s-a găsit un denar emis de Marcus Aurelius: AR, 2,91 g; 20 × 18 mm. Cohen, III², p. 22, nr. 208, anul 168; RIC, III, p. 228, nr. 185, februarie—decembrie 168 (M. Petrescu-Dimbovița, *Inventarul*, p. 9; idem, în *Dacia*, VII—VIII, 1937—1940 (1941), p. 442; V. Mihailescu-Birliba, *La monnaie*, p. 286, nr. 256).

42. *Traian*, com. Săbăoani, j. Neamț. În anul 1986, s-a găsit întâmplător un mic tezaur format din 36 monede romane de bronz, 35 dintre ele intrând în colecția muzeului din Roman (N.I. 22064—22098): Constantius II—7, Iulianus Caesar 2, Valentinianus I—11, Valens 15. Monetării: Siscia 2, Thessalonica 2, Heraclea Thracica 2, Constantinopol 15, Nicomedia 3 și Cyzicus 9. Toate exemplarele aparțin speciei AE₂, o singură piesă fiind de bronz: Securitas Reipublicae 14, Gloria Romanorum 11, FTR 8, Spes Reipublicae 1, Restitutor Reipublicae 1. Depozitul este publicat în acest volum, p. 117—130 (informație Vasile Ursachi, Roman).

43. *Trușești*, com. Trușești, j. Botoșani. În anul 1961, cu prilejul cercetărilor arheologice sistematice de pe „Cuha”; în locuința 2 din așezarea datată în secolul IV, s-a găsit o monedă romană: Marcus Aurelius Caesar (?). AR (*fourrée*). 1,65 g; ↓; 17 × 15 mm; foarte uzată, având distrus învelișul de argint. Colecția IIAI—N.I. 1877 (informație Ion Ioniță, Iași).

44. *Tudor Vladimirescu*, com. Avrămeni, j. Botoșani. În colecția G. D. Pisică, descoperit întâmplător, se află un denar roman: Commodus. AR, 1,92 g; ↑; 18 × 17 mm. RIC, III, p. 386, nr. 187, anul 189 (informație George Donose Pisică, fost elev al Liceului „C. Negruzzi” Iași).

45. *Țibucani*, com. Țibucani, j. Neamț. În anul 1975, Maria Chițoia din Piatra Neamț a semnalat descoperirea poate, la o dată mai veche, a unui *solidus*: Valentinianus III. AV, 4,30 g; ↘; 20 mm. În cîmp, pe revers R și V; Constantinopol, în exergă COMOB. J.P.C. Kent, B. Overbeck, U. v. Stylow, *Die römische Münze*, München, 1973, p. 178—179, Taf. 165/759, anii: 426—450.

46. *Țibucani de Jos*, com. Țibucani, j. Neamț. La școala generală nr. 2 din localitate—este un denar roman găsit prin anii 1964—1965: Antoninus Pius. RIC, III, p. 45, nr. 153 (c), anii: 145—161 (V. Mihailescu-Birliba, *La monnaie*, p. 287, nr. 262).

47. *Vameș*, com. Piscu, j. Galați. Probabil prin anul 1936, a fost descoperită o monedă romană de bronz: Elagabalus. AE, 30 × 27,5 mm. Litera A în exergă. Istros. Pick, I, p. 176, nr. 514, pl. XIV, 27 (M. Petrescu-Dimbovița, *Inventarul*, p. 9; idem, în *Dacia*, VII—VIII, 1937—1940 (1941), p. 442; V. Mihailescu-Birliba, *La monnaie*, p. 287, nr. 265).

48. *Văleni*, com. Botești, j. Neamț. În timpul cercetărilor arheologice din necropolele dacice, conduse de către I. Ioniță și V. Ursachi, s-au descoperit mai multe monede romane: a). Necropola I. 1964. Secțiunea 9, m. 10,20, la—0,35 m, în strat. Septimius Severus; Iulia Domna. AR, 1,36 g (lipsă 1/3); ↓; 18 mm; titlul aliajului de argint este foarte scăzut. RIC, IV/I, p. 170, nr. 575, anii: 196—211. MIRONAN (N.I. 7802). b). Necropola I. 1967. Mormintul 400. Domitianus. AR (*fourrée*). 1,40 g (lipsă 1/3); perforată și trecută prin foc; titlul aliajului de argint este foarte scăzut. RIC, II, p. 158, nr. 36 a, anul 83 (emisiunea a II-a). MIRONAN (N.I. 7800). c). Necropola I. 1970. Mormintul 589. Antoninus Pius. AE (*dupondius*). 10,95 g; ↓; 26 × 23 mm; puternic arsă, ilizibilă. MIRONAN (N.I.). d). Necropola II. Mormintul 212. Domitianus. AR. Perforată (informație Ion Ioniță și Vasile Ursachi).

49. *Vlădiceni*, com. Birgăoani, j. Neamț. În așezarea dacică din „Țarina Țiganului”, cu prilejul săpăturilor arheologice în anul 1987, s-au găsit patru monede romane: a). Traianus. AR, 3,23 g; ↓; 18 × 17 mm. RIC, II, p. 252, nr. 126, anii: 103—111; Hill, p. 140, nr. 491, anul 109, emisiunea a 16-a. Secțiunea a 2-a, m. 5, 6, la—0,95 m, în strat. b). Traianus. AR, 2,76 g; ↓; 18 mm. RIC, II, p. 258, nr. 218, anii 104—111; Hill, p. 135, nr. 193, anul 104 (spre 107), emisiunea a 10-a. Secțiunea a 2-a, m. 8, 9, la—0,40 m, în strat. c). Traianus. AR, 3,23 g; ↘; 19 × 18 mm. RIC, II, p. 264, nr. 295, anii: 112—114; Hill, p. 143, nr. 580, anul 113, emisiunea a 19-a. Secțiunea a 2-a, m. 8, 20, la—0,45 m, în strat. d). Commodus. AR, 2,72 g; ↘; 18 × 17 mm. RIC, III, p. 379, nr. 117 (a), anul 176 (prima emisiune). Secțiunea a 2-a, m. 6,20, la—0,75 m, în strat. Ar putea fi un tezaur împrăștiat, cercetările viitoare urmînd să lămurască această chestiune. Complexul muzeal județean Neamț (informație Marius Alexianu, Piatra Neamț).

50. *Zagavia*, com. Scobinți, j. Iași. În colecția A. Scarlat, se află o monedă de argint, provenind din acest sat: Commodus. AR, 3,05 g; ↓; 19 × 18 mm. RIC, III, p. 166, nr. 102, anul 87, emisiunea a 2-a. Din aceeași localitate și în aceeași colecție se mai află și un *folles* din secolul IV: Constantinus I. AE, 18,8 mm. Cyzicus. LRBC, I, p. 27, nr. 1158, anii: 324—330; RIC, VII, p. 652, nr. 58, anii: 329—330 (informație Aurel Scarlat, Hirlău).

51. *Moldova*. Mai multe monede, provenind din locuri neprecizate, dar totuși din Moldova, pot fi semnalate cu această ocazie: a). În colecția lui A. C. Veligura—se află un denar roman, care se pare că a fost găsit în Moldova sau Basarabia, la o dată necunoscută: Vespasianus. AR, 2,68 g; ↘; 18 × 17 mm. RIC, II, p. 16, nr. 7, anii: 69—71 (informație Adrian Cezar Veligura, Iași). b). Pentru colecția G. Maxim s-a achiziționat un denar, descoperit—după cite se pare—in Moldova: Antoninus Pius: Faustina II. AR, 2,90 g; 18 × 17 mm. RIC, III, p. 94, nr. 507 (c), după 145 (informație Gavril Maxim, Iași). c). În colecția G. D. Pisică, în anul 1984, se afla o monedă romană de argint cu loc de descoperire necunoscut: Constantius II. AR (*siliqua* redusă), 2,0 g; ↓; 18 × 16 mm. RIC, VIII, p. 277, nr. 302 (fără R și P), anii: 355—361 (informație George Donose Pisică, fost elev al Liceului „C. Negruzzi” Iași). d). Se semnalează descoperirea în regiunea formată de partea meridională a județului Iași și cea septentrională a județului Vaslui—a unei monede romane de argint, care a intrat în colecția A. Ciobanu: Constantius II. AR, 3,0 g; ↑; 19 mm; perforată. RIC, VIII, p. 451, nr. 59, anii: primăvară 340—15 martie 351 (informație Anatolie Ciobanu, Iași). e). În luna octombrie 1974, Filiala Băncii Naționale din Piatra Neamț a preluat o monedă romană de aur, cu loc de descoperire necunoscut: Theodosius II. AV, 4,43 g; ↓; 21 mm. Constantinopol, în exergă CONOB; în cîmp, jos, o stea. Sabatier, I, p. 115, nr. 6, anul 443.

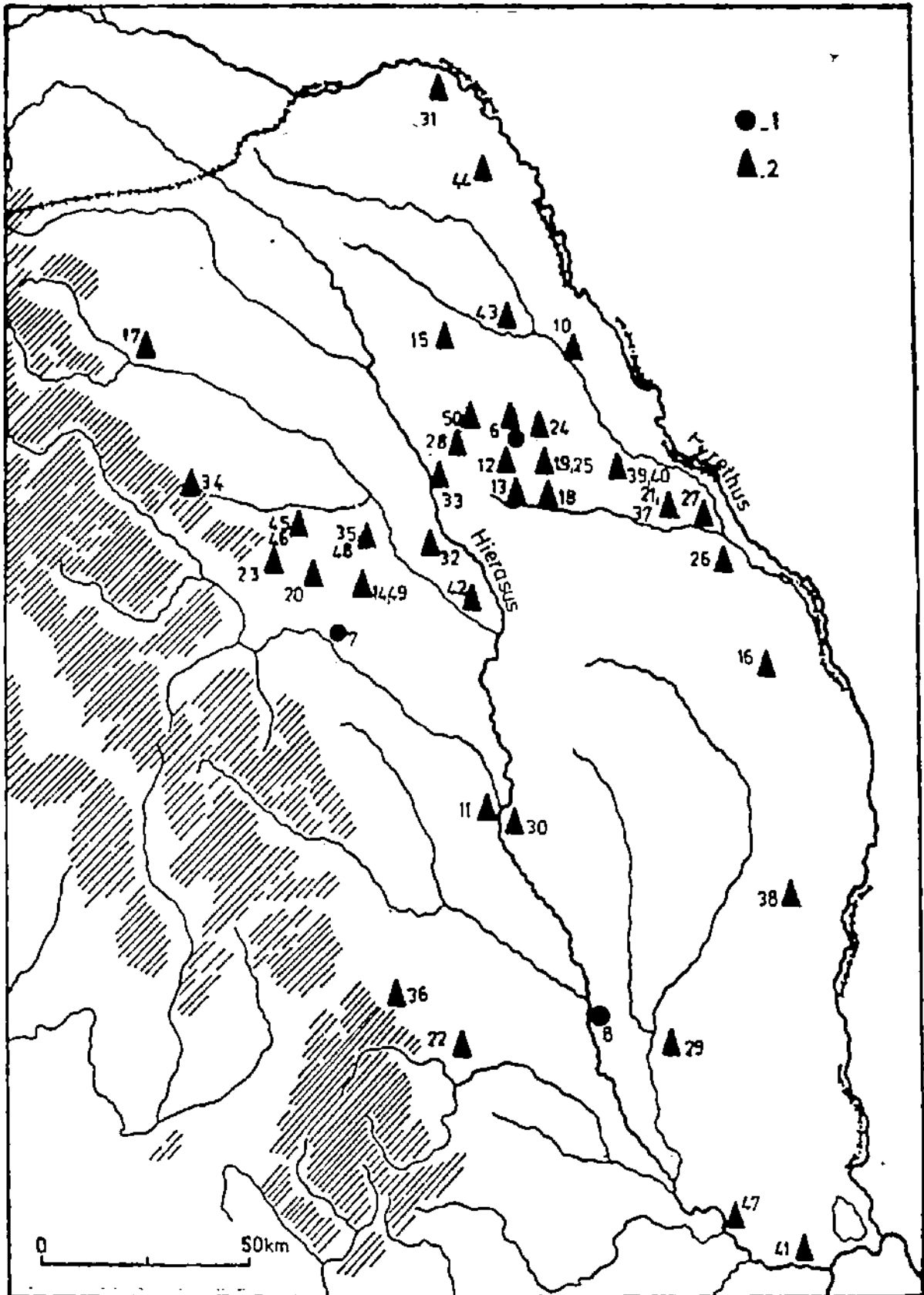

Fig. 3. Monede romane republicane (1) și imperiale (2).

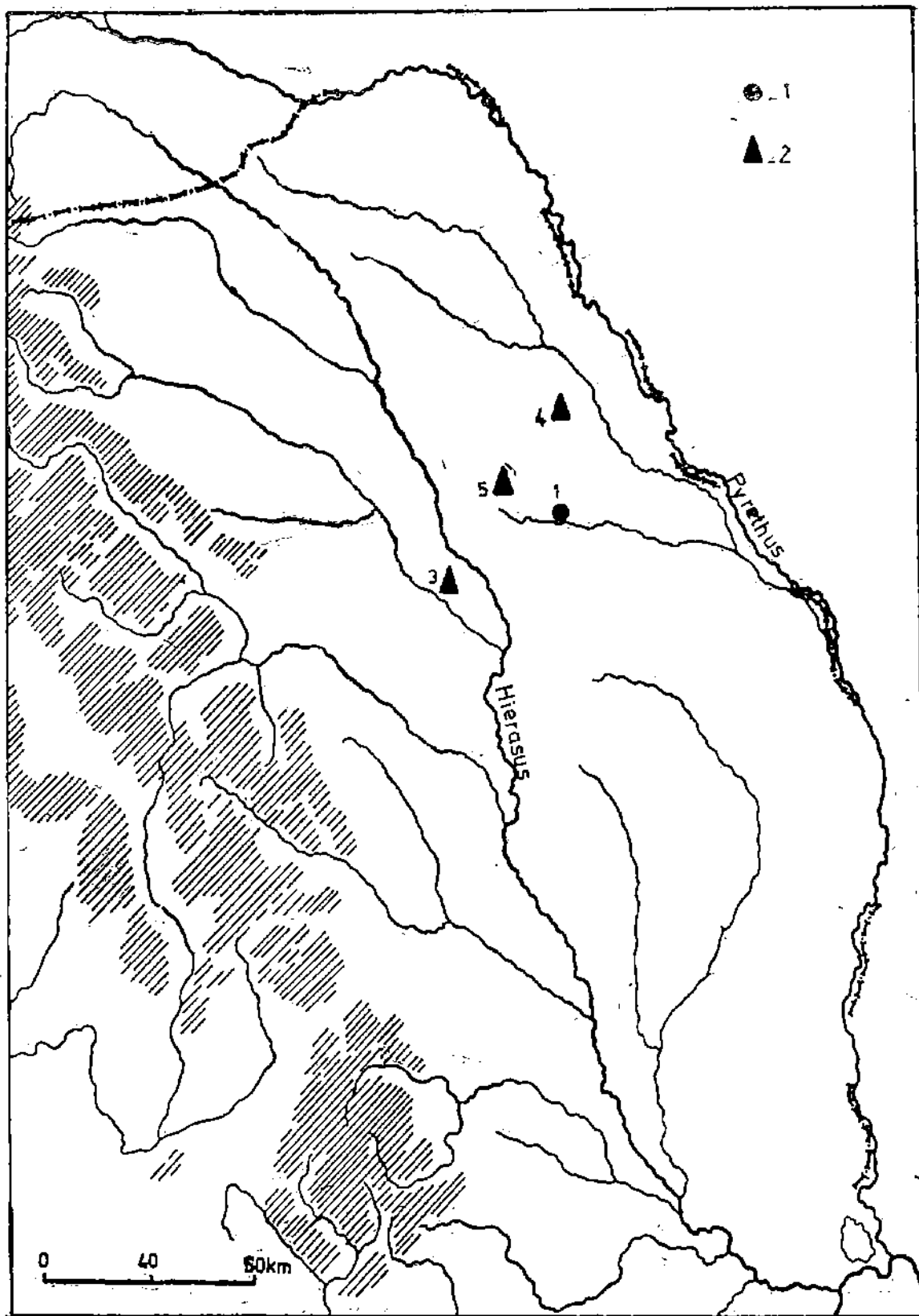

Fig. 4. Monede bizantine (1) și medievale (2).

E. BIZANTINE

52. *Panciu*, j. Vrancea. În 1981, A. Paragină a adus pentru identificare următoarele monede, aflate în colecțiile Muzeului de istorie Focșani: a) 1 AE Iustin I (follis), Constantinopol; 15,35 g; 21 mm; Sabatier, I, pl. X/4; inv. 4178. b) 1 AE tip clasa A₂ (follis); 14,80 g; 26 × 28 mm; Grierson, A₂, var. 41, p. 468–469 (936–1030); Thompson, A₂ (989–1028); inv. 4180. c) 1 AE tip. clasa G (follis); 4,98 g; 24 × 26 mm; Grierson, p. 692–694 (1065–1070); Morrisson, p. 602; inv. 4183. d) Ioan II sau Manuel I Comnenul (billon aspron trachy); 4,35 g; 29 × 31 mm; Sabatier, II, pl. LIV/8 sau LVI/2; Hendy, p. 419, Constantinopol, Manuel I (1143–1180); inv. 4179. e) Ioan II sau Manuel I Comnenul (billon aspron trachy); 3,35 g; 28 mm; Sabatier, II, LIV/8 sau LVI/2; Hendy, p. 118, monetăria IV, var. B, em. IV, Constantinopol, Manuel I (1143–1180); inv. 4177; f) Isaac II Angelos (billon aspron trachy); 1,89 g; 24 × 26 mm; Sabatier, II, LVII/19; Hendy, p. 145, var. G, Constantinopol; inv. 4184. g) Isaac II Angelos (billon aspron trachy); 1,55 g; 23 × 27 mm; cu marginile tăiate; Sabatier, II, pl. LVII/19; Hendy, p. 144–145, var., Constantinopol; inv. 4181. h) Andronic II Paleologul (billon aspron trachy); 1,24 g; 18 × 20 mm; Sabatier, II, p. 250 (9); inv. 4186 (informație A. Paragină, Muzeul de istorie Focșani).

53. *Scobinți*, j. Iași. Pe teritoriul localității a fost descoperită o monedă de aur de la Constantin VII și Roman I; 4,31 g; 19 × 20 mm; Morrisson, 15–22, Constantinopol (Fig. 1/7). Moneda a fost donată de C. Mușei, din localitate, Muzeului de istorie Iași, inv. 5273 (informație M. Humnic-Teclean).

54. *Țițești*, j. Vrancea. Din această localitate provine o monedă bizantină de bronz, puternic tocită, arsă, de formă dreptunghiulară cu capetele rotunjite; 5,72 g; 18 × 22 mm; sec. VI? Muzeul de istorie Focșani, inv. 4069 (informație A. Paragină, Muzeul de istorie Focșani).

55. *Umbrărești*, com. Umbrărești, j. Galați. Din informațiile primite de la profesorul I. Sion din Tecuci, din localitate provine un follis emis de Phocas; Constantinopol? În colecție.

F. MEDIEVALE

56. *Andrieșeni*, j. Iași. În împrejurimile școlii din localitate au fost descoperite următoarele monede: o emisiune de la Bogdan III în anul 1957 și doi solidi de la Ioan II Cazimir în anii 1960 și 1961 (fig. 1/10, 11) (informație A. Scarlat, Hîrlău).

57. *Buhădeni*, com. Andrieșeni, j. Iași. Din tezaurul de monede feudale descoperit în 1965, alcătuit din 6150 emisiuni de argint și 7 de aur, au mai fost recuperați 12 aspriti: Selim I (3), Soliman I (6), Selim II (1) și nedeterminate (2). Pieseile otomane se află în colecția profesorului Scarlat A., Hîrlău. Determinare P. Stancu, Muzeul Național, București.

58. *Cîrnicești*, com. Țigănași, j. Iași. În anul 1981, la punctul „La Holm”, a fost descoperit un șiling emis de Georg Wilhelm principe elector de Brandenburg (1619–1640). Moneda a fost determinată după monogramă, legenda fiind aproape ilizibilă (informație profesor I. Grădinaru, Iași).

59. *Felești* — azi dispărut, com. Trifești, j. Neamț. În anul 1977, pe teritoriul satului, a fost descoperit un tezaur alcătuit din 109 monede de argint; 43 orți polonezi, 19 taleri emiși de orașele imperiale Campen, Deventer și Zwolle, 46 taleri și 1/2 taler emiși de Provinciile Unite. Pieseile din tezaur datează din 1576–1684 (informație D. Hordilă, Muzeul de istorie Roman).

60. *Iași* — Bucium, j. Iași. În anul 1907, în via maiorului Liciu a fost descoperit un tezaur alcătuit din monede de argint și obiecte de podoabă (un inel de aur masiv cu piatră pierdută; un cercel de aur cu toartă; 6 perle; 2 rubine; o piatră veche; un cercel de aur fără toartă cu 14 perle și o piatră roșie; o pietricică mică, roșie, probabil rubin). Din 171 monede, se menționează numai exemplare poloneze emise între anii 1580–1608, 15 au fost predate de arendașii proprietarului. La Institutul de Arheologie București se păstrează obiectele de podoabă și 153 monede: Polonia (6 solidus, 28 jumătăți de groși, 111 triplii groși), Transilvania (2 triplii groși), Ungaria (un denar), Provinciile Unite (un taler), Imperiul Romano-German (trei taleri), Spania (o piesă de 2 scuzi). Arhivele Statului Iași, fond Prefectura județului Iași, dosar 55/1907, fila 1, 19, 25; Gh. Balica, *Rev. Arh.*, 6, 1963, 2, p. 143 (8); V. Chirica, M. Tanasachi, *Repertoriul arheologic al județului Iași*, 1, 1984, p. 203 (XXXVIII. 73. J.) (informație Eug. Nicolae, Institutul de Arheologie București).

61. *Mănăstioara* — localitate componentă a orașului Siret, j. Suceava. În anul 1987, cu prilejul lucrărilor de restaurare la biserica Sf. Onofrei din localitate, sub scara de intrare a bisericii a fost descoperită o salbă alcătuită din 40 de monede de argint: triplii polonezi (6), lituanieni (8), ai orașului Riga (14), orți de Danzig (10) și de Brandenburg (1) și un taler emis de Arhiepiscopatul de Salzburg (informație Em. Emandi și M. Andronic, Muzeul de istorie Suceava).

62. *Miroslavești*, com. Miroslavești, j. Iași. Înainte de 1954 preotul Gh. C. Irinci din localitate a descoperit un șiling suedez emis de Gustav II Adolf pentru orașul Riga (informație Gh. C. Irinci).

63. *Siret*, j. Suceava. În anii 1897–1899, pe locul unui vechi cimitir, în piața de lângă biserica Sf. Ioan, la o adâncime de 2,45 m, sub un schelet de om au fost descoperite 60 de monede de argint de la Sigismund III. *Jahrbuch des Bukowiner-Landes-Museums*, 6, 1898, p. 111 și 114; C. Moisil, *BSNR*, XI, 1914, 2, p. 24 (35).

64. *Zugavia*, com. Scobinți, j. Iași. De pe teritoriul localității provin următoarele monede de argint descoperite întâmplător: o emisiune Petru II (1447, 1447–1448) (fig. 1/8) și o monedă de la Ștefan al III-lea (1457–1504) (fig. 1/9) (informație A. Scarlat, Hîrlău).

MONETARY DISCOVERIES FROM MOLDAVIA. I

SUMMARY

More monetary discoveries older or newer from Moldavia are presented in order to be researched. Here are these discoveries: 1. *Costești*, 1 AE Alexander the Great. 2. *Moldavia*, 1 AR (plated?) Kalymma. 3. *Miroslavești*, 1 AE and 1 AR Dacian coins. 4. *Șipote*, 1 AR Dacian coin, Huși — Vovriești type. 5. *Todirești*, 1 AR Dacian coin Huși — Vovriești type. 6. *Hîrlău*, 1 AR M'. Cordus Rufus and 1 AE Constantine I (Cyzicus). 7. *Piatra Neamț*, Dacian fortress Bitca Doamnei, 1 AR L. Saturn. 8. *Poiana*, 1 AR Roman Republican and 1 AE August. 9. *Moldavia*, 1 AR T. CLOVLI and 2 AR M. Antonius. 10. *Andrieșeni*, 1 AR Trajan, 2 AR Antoninus Pius and 1 AE Faustina II. 11. *Buciu*, 1 AE Gordianus III, Viminacium. 12. *Bădeni*, 1 AR Constans (Siscia). 13. *Băiceni*, 1 AR Hadrian. 14. *Bîrgăoani*, 1 AR Vespasian, 1 AR Domitian, 1 AR Trajan and 1 AR Antoninus Pius (Marcus Aurelius). 15. *Botoșani*, 1 AE Constantius II, Heraclea Thracica, FEL TEMP REPARATIO, with the letter Δ on the obverse. 16. *Brădicești*, 1 AR Commodus and 1 AE Elagabalus, Marcianopolis. 17. *Cimpulung Moldovenesc*, 1 AE Theodosius

II, Siscia. 18. *Costești*, 4—5 AR (Marcus Aurelius, Faustina ?...), 19. *Cotnari*, 1 AR (reduced siliqua), Constantius II, Nicomedia. 20. *Dragomirești*, 1 AR Commodus. 21. *Dumonești*, 1 AR Hadrian. 22. *Focșani*, 1 AE Hadrian. 23. *Ghindăoani*, 1 AR Marcus Aurelius. 24. *Hiriău*, 1 AR Marcus Aurelius. 25. *Hodora*, 1 AR Septimius Severus. 26. *Holboca*, 1 AV Theodosius II, Constantinople. 27. *Iași*, Nicolina—settlement of the IVth c.A.D., 1 AR Hadrian and 1 AR Antoninus Pius; neighbouring of the town, 1 AR Trajan and 1 AR Commodus. 28. *Lunca*, 1 AR Marcus Aurelius. 29. *Matca*, 1 AR Constantius II (hoard?). 30. *Măgura*, 1 AE Antoninus Pius, 31. *Miorcani*, 1 AR (plated) Marcus Aurelius Caesar. 32. *Miroslavesti*, 1 AE Trajan, 1 AE Antoninus Pius, 1 AR Antoninus Pius (Faustina I), 1 AR Antoninus Pius, 1 AR Marcus Aurelius, 1 AR Constantius II, Siscia. 33. *Muncelul de Sus*, 1 AR Domitian. 34. *Nemșior*, the cemetery of the IVth c. A.D. from „Branăște”, 1 AR Constantius II, Constantinople. 35. *Nisiporești*, 1 AR Marcus Aurelius. 36. *Panciu*, 1 AR Hadrian and 1 AE, Constantius II, FEL TEMP REPARATIO, Thessalonica. 37. *Păușești*, 2 AR Trajan. 38. *Proidnești*, 1 AR Gordianus III. 39. *Ruși—Belcești*, 2 AR Commodus and 1 AE, Constans, Constantinople. 40. *Tansa*, 1 AR Antoninus Pius (Faustina I). 41. *Traian*, Galați county, 1 AR Marcus Aurelius. 42. *Traian*, Neamț county, coin hoard with 36 AE of the IVth c. A.D. (see pp. 117—130). 43. *Trușești*, 1 AR (plated) Marcus Aurelius Caesar. 44. *Tudor Vladimirescu*, 1 AR Commodus. 45. *Țibucani*, 1 AV Valentinian III, Constantinople. 46. *Țibucanii de Jos*, 1 AR Antoninus Pius. 47. *Vameș*, 1 AE Elagabalus; Istros, with the letter Δ in exergue. 48. *Văleni*, Dacian necropolis, 1 AR (plated) Domitian, 1 AR Domitian, 1 AE Antoninus Pius and 1 AR Septimius Severus (Julia Domna). 49. *Vlădiceni*, 3 AR Trajan and 1 AR Commodus. 50. *Zagavia*, 1 AR Commodus and 1 AE Constantine I, Cyzicus. 51. *Moldavia*, 1 AR Vespasian, 1 AR Antoninus Pius (Faustina II), 1 AR (reduced siliqua) Constantius II, 1 AR Constantius II, 1 AV Theodosius II, Constantinople. 52. *Panciu*, 1 AE Justin I, Constantinople, 1 AE Anonymous A, 1 AE Anonymous G, 2 billon aspron trachy John II or Manuel I Comnen, 2 billon aspron trachy Isaac II Angelos, 1 billon aspron trachy Andronicus II Paleologue. 53. *Scobinți*, 1 AV Constantine VII and Roman I. 54. *Țifești*, 1 AE of the VIth c. (?). 55. *Umbrărești*, 1 AE Phocas. 56. *Andrieșeni*, 1 AR Bogdan III and 2 AR John Cazinir. 57. *Buhăni*, 12 AR Ottoman (Selim I—3, Soliman I—6, Selim II—1, unidentified 2). 58. *Cărnăcești*, 1 AR Georg Wilhelm, Brandenburg. 59. *Felești*, a hoard with 101 AR (43 Poland, 19 from Campen, Deventer and Zwolle, 47 Holland). 60. *Iași—Bucium*, a hoard with 84 Poland, 35 Lithuania, 24 Riga, 3 Kurlanda, 2 Transylvania, 1 Hungary, 1 Holland, 3 Roman—German Empire, 1 Spain). 61. *Mănăstioara*, 40 AR (6 Poland, 8 Lithuania, 14 Riga, 10 Danzig, 1 Brandenburg, 1 Salzburg). 62. *Miroslavesti*, 1 AR Gustav II Adolf, Riga. 63. *Siret*, 60 AR Sigismund III. 64. *Zagavia*, 1 AR Petru II (1447, 1447—1448) and 1 AR Ștefan III (1457—1504).

FIGURE EXPLANATIONS

Fig. 1. Coin discoveries from Moldavia; 1, 6, Hirlău, num. 6 (1/1); 2, Piatra Neamț, num. 7 (3/2); 3, 4, Brădărești, num. 16 (2/1); 5, Botoșani, num. 5 (2/1); 7, Scobinți, num. 53 (1/1); 8, 9, Zagavia, num. 64 (1/1); 10, 11, Andrieșeni, num. 56 (1/1).

Fig. 2. Greek, Macedonian (1) and Dacian (2) coins.

Fig. 3. Roman Republican (1) and Imperial (2) coins.

Fig. 4. Byzantine (1) and Medieval (2) coins.

Translated by MARIA MIHAILESCU-BIRLIBA